

ind i hele dette Kirkes Eiendomsforhold. Maaskee Indblandingen allerede har sin Rod fra Christendommens Begyndelse; det kan jeg her ikke indlade mig videre paa; men saameget er vist, at 1536 var det Rigsdagen, som bestemte, at Bispegodsset og Tienderne skulde indbrages, og efter 1660 var det Regjeringsmagten, der bestemte, at Capitelsgodset skulde indbrages, og paa forskjellig Maade har siden den verdenslige Magt blandet sig ind i Sagen. Nogle sige, at det er Overgreb, Andre, at det er Ret. Hele Spørgsmaalet er yderst indviklet. Under saadanne Forhold pleier man i det ældste constitutionelle Land, vi have, nemlig England, at tye til Noget, man kalder Kronjurister, som ere udnævnte til, at give deres Skjøn over tvivlsomme Forhold og tvivlsomme Sager. Vi have nu ikke nogen saadan Indretning hos os, vi have ingen Kronjurister. Men der kunde dog indhentes et Responsum fra det juridiske Facultet eller fra Høiestret. Eller Ministeriet kunde nedsætte en Commission for at tage denne Sag under Overveielse og sætte os Andre, der tilstaae, at vi ikke rigtigt vide, hvorledes vi ere stillede, paa det rette Standpunkt, for at vi kunde træffe en efter vor Overbeviisning rigtig Bestemmelse i saa Henseende. Dette er nu ikke skeet, det er mig heller ikke bekjendt, at det er den høitærede Ministers Hensigt at gaae ad denne Vej. Han har derimod foreslaaet, at „Folketirken“ skal foreløbig sættes iblandt Institutterne med særlige Fonds. Men jeg frygter for, at naar den først kommer der skjönt der siges, at derved er Intet præjudiceret, vil det i sine Følger vise sig, at derved er ikke saa Lidet præjudiceret. Jeg mener desuden man i Almindelighed gjør sig altfor store Tanker om, hvad der vilde komme ind, hvis man kunde indbrage Kirkegodset; jeg troer ikke, som den høitagede Minister ofte har udtalt det, at der kan indkomme Mere, end hvad der efter Rimelighed kan være fornødent til Kirkes Behov.

En anden Grund endnu for mig til at stemme imod omtalte Posteringsmaade er den, at derved bestemt Præsternes Stilling forandres. Nu staaer Præsten meget mere som en Communal-embedsmand, lønnet af Communen og derved paa mange Maader knyttet til det Sogn,

i hvis Tjeneste han er. Men ved denne Postering, saa uskyldig og ubetydelig den end seer ud, vil han istedetfor træde bestemt frem som Stats-embedsmand og ikke længere som Communal-embedsmand.

Jeg skulde vistnok meget ønske, at den høitærede Minister kunde afstedkomme en Reform i det geistlige Lønningsvæsen. Jeg har allerede udtalt mig derom i forrige Session, da denne Sag var under Forhandling. Men jeg udtalte ogsaa dengang bestemt, hvad jeg nu herved gentager, at min Forudsætning for en saadan Lønningsreform var, at der af de nuværende kirkelige Indtægter danneedes et fast Fond, hvis eneste Brug skulde være til kirkelige Niemed. Saa længe jeg ikke seer det betrygget, og det seer jeg ingenlunde betrygget ved den Posteringsmaade, Ministeren har foreslaaet, kan jeg ikke stemme for den.

Fischer: Naar vi oversee de Forslag angaaende kirkelige Forhold, der i denne Samling foreligge Rigsdagen, kan det neppe være skjult for Nogen af os, at vi skride henad mod en mere omfattende og mere gennemgribende Forandring i de kirkelige Forhold. Jeg skal ikke nævne to mindre Forslag, som ere Rigsdagen forelagte, men tre af mere væsentlig Betydning. Der er for det Første Forslaget om Kirkesyn og andre dermed i Forbindelse staaende Foranstaltninger, der er forelagt i det andet Thing; der er dernæst Forslaget om nogle forandrede Bestemmelser med Hensyn til Geistlighedens Lønning, og der er endelig, hvad jeg anseer for det vigtigste af dem alle, Forslaget om Dpretelsen af Menighedsraad, hvorunder ogsaa leilighedsvis er taget Hensyn til en tidsvarende Udvikling af Kirketugten. Dette sidste Forslag har tidligere haft et større Omfang; der har været bekjendtgjort et Forslag fra Ministerens Side, af hvilket det nuværende Forslag til Menighedsraad kun var en Deel. Det fremtræder nu som et selvstændigt Hele; men jeg troer, at jeg ikke tager feil, naar jeg antager, at det er Ministerens Hensigt, naar Løber og Omstændigheder blive derefter, at fuldstændiggjøre Forslaget i sit oprindelige Omfang, saa at vi faae baade de andre Mellemled, der vare paatænkte, og det endelige Kirkeraad. Den høitærede Ministers Interesse for Dpretelsen